

Onderwerp

Subsidie Zorgoppas B.V.

Opsteller	Etienne van Uden	Behandeldatum	17 december 2024
Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	G. Visser		

Advies

1. Een subsidie te verlenen van €70.750,- aan Zorgoppas B.V. ten behoeve van de pilot Zorgoppas voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025
2. Deze kosten voor €50.000,- incidenteel te dekken uit het taakveld 6.72 maatwerkdienstverlening 18-, ambulante behandeling J&O (61476 S3190 44015).
3. Deze kosten voor €20.750,- incidenteel te dekken uit de specifieke uitkering Gezond en actief Leven Akkoord (GALA), onderdeel Mantelzorg (61510.S4307.44015).

Aanleiding

In 2023 is de gemeente Nijmegen een pilot gestart met Zorgoppas B.V. In deze pilot levert Zorgoppas oppasdiensten, ter ontlasting van ouders van kinderen die bovengebruikelijke zorg nodig hebben. Door de inzet van Zorgoppas kunnen (duurdere) individuele maatwerkvoorzieningen ter ontlasting van ouders worden voorkomen. Daarnaast is de inzet van Zorgoppas een inclusievere en normaliserende manier, ten opzichte van de inzet van ambulante jeugdhulp, dagbesteding of logeeropvang. Deze pilot loopt nu ongeveer anderhalf jaar en wordt door zowel de aanbieders, verwijzers als ouders als helpend ervaren. De Buurtteams Jeugd en Gezin benoemen tijdens evaluatie momenten dat de diensten van Zorgoppas de inzet van respijtzorgvoorzieningen uit de jeugdwet, zoals begeleiding, helpen voorkomen. In dit collegevoorstel vindt u daarom een voorstel om de termijn met een jaar te verlengen.

Beoogde impact

Dit voorstel staat in relatie tot het volgende doel uit de doelenboom: 'We ondersteunen kinderen en gezinnen bij gezond en veilig opvoeden en opgroeien met (specialistische) ambulante jeugdhulp indien nodig. Dit doel is onderdeel van de ambitie: 'We zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar'.

Argumenten

1.1 We bieden ondersteuning aan die zo dicht mogelijk in de buurt komt van het 'normale' leven.

Veel ouders schakelen voor een moment van ontspanning het eigen netwerk of een oppas in. Helaas is dat niet voor alle ouders mogelijk. Wanneer het kind intensieve zorg nodig heeft is, kan het zijn dat het eigen netwerk of een normale oppas niet voldoende steun kan bieden.

Bij gebrek aan een goede oplossing en de noodzaak om ouders staande te laten wanneer de draaglast en draagkracht van het gezin niet in balans is, wordt vaak een ambulant begeleider vanuit de Jeugdwet ingezet. Dit is een zware en niet-inclusieve inzet. Hiermee

creëren we een ongelijk speelveld: andere ouders die een oppasvraag hebben bekostigen de oppas immers zelf. Aan de inzet van Jeugdhulp zijn echter geen kosten verbonden voor gezinnen.

Met deze subsidie bekostigen we een pilot buiten de jeugdwet die uitgevoerd wordt door Zorgoppas. Bij de aanpak van Zorgoppas betalen ouders het gebruikelijke tarief voor een oppas, en de gemeente betaalt de 'plus': de extra deskundigheid van de oppasser en het extra vangnet. Hierdoor laten we de oppas van een kind met zorg, zoveel mogelijk lijken op een reguliere oppas en kunnen ook deze ouders op adem komen. Dit is een minder stigmatiserende en meer normale oplossing voor overbelaste gezinnen. Doordat ouders de reguliere oppaskosten moeten betalen, verder te noemen eigen bijdrage, voorkomt dat bovendien een aanzuigende werking en voorkomt ongeremd gebruik.

1.2 We zien een kosten daling voor het behalen van dezelfde doelen.

Zorgoppas is een goedkopere oplossing dan jeugdhulp voorzieningen zoals begeleiding. We hebben de afgelopen pilotperiode kunnen zien dat de inzet van Zorgoppas duurdere jeugdhulp zoals begeleiding, dagbesteding of logeeropvang kan voorkomen.

Het tarief van reguliere begeleiding in 2025 ligt op €75 per uur. De kosten voor Zorgoppas liggen op €18 per uur voor de gemeente en €8,- per uur eigen bijdrage voor de inwoner. Bij de Zorgoppas is ook sprake van eerste matchingskosten van €575,- voor de gemeente. Daarnaast betaalt de inwoner een abonnement van €27,- per maand. Voor minima, tot 130% van de bijstandsnorm, willen wij ook de eigen bijdrage en het abonnement betalen.

Over de periode van 1 maart t/m 18 november zien we dat er in totaal 1567 uur Zorgoppas is ingezet. De gemeentelijke kosten hierbij zijn in totaal €42.081,50 geweest. Hiervan is €2820,- ingezet om de eigen bijdrage en abonnementskosten van gezinnen met een minima inkomen te betalen.

Wanneer we in plaats van Zorgoppas hadden verwezen naar reguliere begeleiding dan waren de kosten voor de gemeente opgelopen tot € 117.525,-.

Het vervangen van een jeugdzorgprofessional door een gespecialiseerde oppas maakt een uur oppassen door Zorgoppas bijna driekeer zo goedkoop.

1.3 Substitutie en monitoring

Middels deze pilot willen we begeleiding substitueren door een goedkopere ondersteuningsvorm, en zo bijdragen aan lagere begeleidingskosten. Het Buurtteam Jeugd en Gezin is betrokken bij de toegang tot een traject bij Zorgoppas. Bij overbelaste gezinnen speelt veelal meer dan alleen een opvangvraag; het Buurtteam kan daarop meekijken. Daarnaast is Zorgoppas ook een voorliggende voorziening waarnaar Buurtteams Jeugd en Gezin kan verwijzen. Dit kunnen zij doen in plaats van de individuele maatwerkvoorzieningen zoals ambulante begeleiding, dagbesteding of logeren. Buurtteams bevestigt dan ook dat in alle gevallen waarin nu wordt verwezen naar Zorgoppas, het alternatief een beschikte vorm van jeugdhulp zou zijn, zoals begeleiding.

1.4 Positieve evaluatie Zorgoppas

In 2023 en in 2024 zijn evaluaties uitgevoerd. Tijdens deze evaluaties hebben we samen met Buurtteams Jeugd en Gezin stilgestaan bij het effect van de pilot. In 2023 is niet alle

beschikbare subsidie ingezet door Zorgoppas B.v. omdat het netwerk nog opgebouwd moest worden. In 2024 zien we echter al een ander beeld. Het aantal nieuwe matches is flink toegenomen. Zowel ouders, huisartsen, scholen en buurtteams weten Zorgoppas steeds beter te vinden. De matches die gemaakt zijn worden als helpend ervaren en lijken goed aan te sluiten bij de behoeften van ouders. Ouders geven aan meer te kunnen ontspannen en meer energie over te houden voor de zorg voor hun kind(eren).

Buurtteams geeft daarnaast aan veel baat te hebben bij de mogelijkheid om te verwijzen naar Zorgoppas als voorliggende voorziening. Dit maakt dat bij overbelasting niet automatisch het gesprek hoeft te gaan over toekenning of afwijzing van een maatwerkvoorziening. Zowel Buurtteams Jeugd en Gezin als Zorgoppas zelf geven aan dat in alle gevallen waarin Zorgoppas is ingezet, duurdere zorg is gesubstitueerd. Wanneer Zorgoppas niet zou zijn ingezet zou zijn verwezen naar een geïndiceerde vorm van jeugdhulp, namelijk begeleiding, dagbesteding of logeren. Hiermee wordt de hypothese bevestigd dat Zorgoppas duurdere jeugdhulp voorkomt.

We zien ook dat de vragen van ouders, of andere verwijzers goed passen binnen het aanbod van Zorgoppas. In twijfel gevallen wordt afgestemd met Buurtteams Jeugd en Gezin om gezamenlijk in te schatten of Zorgoppas de meest passende voorziening is.

1.5 Een oppas mogelijk maken voor huishoudens met een laag inkomen

Om de diensten van Zorgoppas ook voor ouders met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm mogelijk te maken stellen we voor om een extra subsidie toe te kennen aan Zorgoppas. Waarmee zij de eigen bijdrage kunnen kwijtschelden.

Het abonnementstarief is voor ouders met een laag inkomen (tot 130% van de bijstandsnorm) een drempel om gebruik te maken van de diensten van Zorgoppas. Dit kan ertoe resulteren dat ouders alsnog aanspraak maken op respijtzorg uit de Jeugdwet, omdat hier geen kosten aan verbonden zijn.

3.1 Financiering uit de specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord

De inzet van Zorgoppas betreft nog een pilotfase. Er zijn dus geen structurele middelen gekoppeld aan deze subsidie. In 2025 is het mogelijk om een deel van de subsidie te bekostigen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Kanttekeningen

1. Bezwaar op eigen bijdrage

Een mogelijk juridisch risico is dat ouders bezwaar maken tegen de eigen bijdrage, met als argument dat geen ouderlijke bijdrage voor jeugdhulp gevraagd mag worden volgens de Jeugdwet. De inzet van Zorgoppas is echter uitdrukkelijk geen jeugdhulp voorziening. Een eigen bijdrage (reguliere oppaskosten) is dus toegestaan. Wij schatten de kans van slagen van dergelijke bezwaren klein.

Gemeente Nijmegen subsidieert Zorgoppas om oppasdiensten aan jeugdigen met complexe zorgvragen te leveren voor een gereduceerd tarief, dat overeenkomt met de kosten voor een reguliere oppas. Hiermee maken we een oppas ook voor deze ouders betaalbaar. Zodat zij er, net zoals andere ouders en tegen vergelijkbare kosten, ook eens uit kunnen zonder kind.

Er zijn meerdere gemeenten die werken met de diensten van Zorgoppas op een vergelijkbare manier met de gemeente Nijmegen. Andere gemeenten zien de dienst van Zorgoppas, net zoals Nijmegen, niet als een vorm van jeugdhulp.

Financiën

In 2025 verwachten we 50 nieuwe gezinnen te bereiken met Zorgoppas en 1900 uur aan oppassers in te zetten. Daarnaast verwachten we 8 gezinnen met een minimum inkomen te bereiken, waarvan we de eigen bijdrage bekostigen. Ten opzichte van 2024 betekent dat het volgende:

	2024	2025
Reguliere trajecten	€47.750,-	€62.950,-
Vergoeding eigen bijdrage	€9.400,-	€7.800,-
Totaal	€57.150,-	€70.750,-

De subsidie voor 2025 valt hoger uit dan de subsidie voor 2024, omdat de subsidie voor 2024 geen volledig jaar betrof (maart t/m december). Voor 2025 wordt voorgesteld om de subsidie wel voor een volledig jaar te verlenen.

Het subsidiebedrag is in totaal € 70.750, waarvan € 50,000 ten laste komt van 61476 S3190 44015 en € 20.750 ten laste komt van de specifieke uitkering Gezond en Actief leven Akkoord (61510.S4307.44015).

Vervolg

- Na besluitvorming wordt Zorgoppas op de hoogte gesteld van het genomen besluit. De uitvoering kan per 1 maart 2024 starten voor nieuwe ouders en doorgaan in lopende trajecten.
- We onderzoeken in 2025 of de inzet van Zorgoppas structureel gedekt kan worden.

Bijlage(n)

1. Subsidieaanvraag Zorgoppas
2. Formulier subsidieaanvraag
3. Conceptbeschikking Zorgoppas
4. Evaluatie Zorgoppas